

LEILA TUURE

EILISEN SILLAT

Eilisen sillat

Leila Tuure

Eilisen sillat

SAGA Egmont

Eilisen sillat

Cover image: Shutterstock

Kirja ilmentää aikaa, jona se on kirjoitettu, ja sen sisältö voi olla osittain vanhentunutta tai kiistanalaista.

Copyright © 1990, 2021 Leila Tuure and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728241400

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Vähäinen joentapainen virtasi alavien merenrantaniittyjen poikki ja liittyi suureen virtaan. Sen alkulähteet olivat pohjoisilla kallioilla, mistä se laskeutui alas pikkuisena purona, leveni ojaksi alhaalla niityillä ja juovaksi kerättyään mukaansa niityille raivattujen pelto-ojien vedet. Lähestyessään määränpäättään, virtaa, se ansaitsi jo joen nimen.

Sen vedet erottuivat kesäpäivinä kimmeltävänä nauhana laakean maiseman keskellä, mutta kun syksyn ja kevään tulvat tulivat, se hukkui suuriin vesiin. Sen paikan saattoi vain arvata, kun tiesi, että sen molemmille rannoille oli syntynyt asutusta lähellä suurta virtaa.

Eteläisellä rannalla matalat mökit seurailivat sen uomaa ja pohjoispuolellekin oli rakennettu muutamia tönöjä, joita huterat sillat yhdistivät suurempaan maailmaan, eteläisen rannan kaupunkimaisiin katuihin, tehtaisiin, suureen jokeen ja vihdoin kaupunkiin, joka monista joenrannan asukkaista tuntui kuitenkin kovin etäiseltä. Harvoin siellä käytiinkään.

Talot olivat pieniä, ruohonkorret katselivat niiden ikkunoista sisälle ja tulvavedet olivat lahottaneet alimmat seinälaudat.

Karkealehtiset, kellanvihreät ruohotöppäät reunustivat pikkujoen molempia rantoja erottaen sen pelloista ja laidunmaista. Jossakin tyvenessä mutkassa suhisivat niukkakasvuiset kaislikot ja laiskasti virtaavan veden pinnalla kelluivat ulpukanlehdet. Lähempänä suurta virtaa, siellä missä olivat ensimmäiset mökit, alkoi näkyä isompia puita. Pajut kastelivat oksiaan rantavedessä ja talojen piholla humisivat suuret koivut. Jossain näkyi jo istutettuja puutarhoja, muutama omenapuu ja viinimarjapensas.

Jokipahanen sai ruskean värinsä vesijättömaan tulvien huuhtomasta ruohosta. Saviset pellot antoivat siihen oman

lisänsä ja navetat työnsivät siihen maustimia, jotka rehevöittivät veden kasvillisuutta. Kun joki vihdoinkin ehti ensimmäisten siltojen alle, se houkutteli kuumina kesäpäivinä vihreydellään ja viileydellään lapsia sukeltamaan matalilta rantalaitureilta, joita oli vierä vieressä, sillä melkein joka talolla oli oma rakennelmansa.

Laitureilta haettiin koteihin ämpäreillä vettä, niillä pestiin pyykit ja niihin kiinnittivät paattinsa ne muutamat onnelliset, joilla sellainen oli. Vielä niillä iltapuhteina ongittiin soppakalatkin.

Valtavien jäämassojen kahlitsema maa kohosi vielä kymmenentuhatta vuotta jääkauden jälkeenkin ja maan noustessa pieni joki madaltui. Se kävi vähitellen turhaksi. Eräänä päivänä – eikä niin kovin kauan sitten – sen rannoille ilmestyi kuorma-autoja, jotka kuljettivat tonnikaupalla maata sen täytteeksi. Uoma peittyi. Vedet imeytyivät soraan elleivät ehtineet juosta sen alta isoon virtaan. Tiekoneet tasoittivat täytemaan kaduksi.

Joki katosi kokonaan. Siitä on muistona enää vedettömän kaupunginosan keskellä kulkeva katu: Rantakatu!

Luku 1

Milja kulki raskain askelin pumpulitehtaan loppumattomalta tuntuvan tiiliseinustan viertä. Tehtaan pölyisten ikkunoiden takaa ei ollut osannut arvata päivän olevan näin kuuman vielä myöhään syyskesällä. Onneksi aurinko hehkutti tehtaan toisella puolella. Milja oli varjossa, mutta silti seinä hohkasi menneen päivän lämpöä. Miten pitkä tämä seinä oikein oli? Miten monen sahanterän varjon aurinko piirsi katuun? Milja oli laskenut ne monta kertaa saadakseen tehtaan loppumaan nopeammin, mutta tällä kerralla se ei näyttänyt auttavan. Kutomo oli niin pitkä, ettei toista päätä kunnolla erottanut, jos seisoi ensimmäisten koneitten luona. Metrikaupalla siellä kudottiin kankaita ja korvat soivat sen jyskytyksen jäljiltä vielä myöhään illallakin. Siitä melusta ei ikipäivinä päässyt eroon, jos siellä joutui eläkkeelle asti olemaan.

Hikipisarat liimasivat tummia suortuvia otsalle. Milja pyyhki niitä väsyneesti syrjään ja kuivasi kasvojaan esiliinan kulmaan. Hajamielisenä hän katseli seinää jakavien ulokkeiden

syvennyksissä rehottavia voikukkia. Siinä ne kasvoivat komeina, kun miehet niitä lannoittelivat suihkuillaan varmaan joka päivä. Ei pumpulissa miehiä ollut kuin kourallinen, mutta niitä kävi morsiamiaan odottelemassa näillä tienoilla. Voikukat siitä ainakin hyötyivät, morsiamista ei niin tiennyt. Ukkomiehiä täälläpäin ei näkynyt. Jotenkin niiltä näytti unohtuvan kaikki herkempi, kun naisensa saivat.

No, Villeä se ei tietenkään koskenut. Mitäpä Ville täällä olisi odotellut, kun itsekin oli pumpulissa töissä. Milja muisti hyvin, kun se oli tullut tehtaaseen ja kaikki naiset puhuivat siitä. Ei Milja tietenkään itse sitä ruvennut heti katselemaan. Ei hän ollut sellainen, että olisi kaikkia uusia miehiä sillä silmällä tuijotellut. Hän oli saanut semmoisen kasvatuksen, vaikka olikin työläiskodista lähtöisin, että enemmän kuin Jumalaa tyttöjen pitää pelätä miehiä. Ja jos kaikki miehet olisivat olleet semmoisia kuin isä, niin kyllä hän niitä olisi pelännytkin ja kiertänyt kaukaa.

Isälle oli kova paikka, kun piti päästää tytöt maailmalle, työhön kodin ulkopuolelle oman katseensa ulottumattomiin, mutta ei hän sille mitään voinut, kun kerran rahaa tarvittiin. Ja niin siinä kävi kuin hän oli pelännyt, että tyttäret huomasivat maailmassa olevan toisenlaisiakin miehiä kuin aina niin esikuvallinen ja hurskas isä. Semmoisia, jotka joskus jopa aukaisivat naisille ovia ja auttoivat nostelemaan kangaspakkoja ja pumpulipaaleja. Ne saivat isän näyttämään kauhean vanhanaikaiselta. Naurettavalta.

Ei varmaan kenenkään kotona ollut sellaista kuin heillä, Milja tuumi. Isä oli olevinaan jonkinmoinen patriarkka harmaa parransänki leuassaan ja tukka pitkäksi kasvaneena. Aina se luki Raamattuaan. Eikä antanut tyttöjen edes istua ruokapöydässä,

vaan heidän kolmen piti syödä seisaallaan ja auta armias, jos siinä sattui ruokaa tippumaan, Jumalan viljaa. Hyvä ettei paastolle joutunut. Se olisi varmaan pistänyt äidinkin syömään seisaaltaan, muttei sentään kehdannut, kun äiti oli melkein aina sairas. Ties mistä pahuudesta Jumala sitäkin rankaisi, ressurkaa.

Isää harmitti, kun talo oli täynnä naisväkeä, kun oli pystynyt siittämään vain tyttöjä. Tai ei tietenkään sen siittämisissä voinut olla vikaa, äitiparka vain oli semmoista rotua, ettei siinä ollut pojan siementä. Kolme tyttöä se sai toimeksi, piukkasaparoista ja Herran pelossa kasvatettua. Ei yhtään poikaa. Isän veljelläkin oli silloin jo kolme poikaa ja kaksi tuli vielä myöhemmin, kun se otti uuden vaimon ensimmäisen kuoltua. Uuden ja monta vuotta itseään nuoremman, mutta muutti sitten onneksi saman tien Helsinkiin poikineen, ettei ollut siinä joka päivä silmien edessä kiusana.

Milja ravisteli esiliinastaan pölyä, melkein hiekkaa ja katsoi kiukkuisesti hevoskärryjä, joiden jäljiltä tomupyörteet nousivat alimpien koivunoksien tasolle. Kuski ei kuitenkaan huomannut Miljan julmaa irvistystä, vaan nökötti istuimellaan tyytyväisenä piippuaan purien. Milja huokasi ja jatkoi mietteitään.

Kotona jatkui kova komento pitkälle aikuisikään. Äidillekin joka sai paljon kärsiä, muttei kuitenkaan niin paljon, että olisi osannut kuolla säälliseen aikaan, jotta isä olisi voinut vielä ottaa uuden veljensä tavoin. Ei, äiti eli kiusaksi asti, mutta isä ei kai silti olisi sen jumalisuutensa takia kehdannut toista naida. Eikä sitä varmaan kukaan olisi huolinutkaan, oli se niin tunnettu hurskaudestaan. Tai löytyihän akkoja aina. Ja ne uskoi voivansa muuttaa miehen kuin miehen, mutta moni sai huomata voimattomuutensa. Eikä sen äijän päätä varmaan kukaan kääntäisi, ei akat ei pipit ei papit. Ja sen uskonnollisuuskin oli

jotenkin sen omaa keksintöä, semmoista häijyä ja omahyväistä. Kuolemistaan se oli ruvennut ajattelemaan, odotti innokkaasti pääsyään symbaaleitten ja psalttareitten ilosoittoon, niin se ainakin sanoi, vaikka tietysti se vain yritti peittää kuolemanpelkoaan.

Silloin se kyllä vietti yhtä ilojuhlaa, kun äiti teki kuolemaa. Se sai saarnata ja rukoilla ja lukea Raamattua päivät pitkät äidin sängyn vieressä. Tuntikausia se siinä veisasi virsiään vapisevalla äänellään. Aune ja Milja yrittivät saada sitä pois, muttei se lähtenyt kuin syömään ja ämpärillä käymään, ei silloinkaan, kun äiti uskalsi koota viimeiset voimansa ja huutaa sille, että ”painu pois, perkele”. Eikä äiti enää muuta sanonutkaan, vaan sulki silmänsä ja alkoi odottaa kuolemistaan. Yöllä se sitten erosi elämästä kaikessa rauhassa, kun isä oli nukahtanut keinutuoliin siihen viereen Raamattu polvillaan.

Äiti kuoli ja haudattiin ja unohdettiin vähitellen. Hän oli elänyt vaiennetun naisen vaatimattoman elämän. Hän oli lähtenyt haluttomasti isänsä kodista melko vanhalla iällä miehenkotiin, kun ei naimattomaksikaan sopinut jäädä, jos kerran joku huoli. Tyttöjä synnyttämään. Niin se oli.

Isälle ei lesken osa oikein ollut sopinut, kun oli se kuuntelija poissa, jolle melkein vuorokauden ympäriinsä saattoi oppejaan jakaa. Ja sitten pian lähti Eevi ja sitten Miljakin.

Milja potkaisi tielleen osunutta kivenmurikkaa. Ohuen kangaskengän läpi se sattui kipeästi varpaaseen. Siitäs sait, hän moitti itseään, rangaistus seuraa välittömästi, kun ajattelet epäkunnioittavasti isääsi.

Isän onni, ettei Aune ollut vielä mennyt naimisiin, vaikka sillä oli jo mies katsottuna. Ei isä olisi yksin selvinnyt, ei koskaan ollut hellan vieressä seisonut, eikä kukaan heistä tytöistä olisi

halunnut sitä kotiinsakaan mestaroimaan. Se oli tottunut aina komentelemaan muita, olemaan isäntänä. Ei semmoisista tavoista ollut helppoa päästä irti, vaikka tahtoisikin. Kai Aunekin kohta haluaisi oman kodin. Ei se ollut sen luontoinen, että jäisi isäänsä piikomaan lopuksi iäkseen. Ja Kalle tahtoi sen varmaan jo kotiinsa, kun sen vanhemmat eivät pian enää jaksaisi hoidella puutarhatilaansa. Kalle menisi heidän työtään jatkamaan ja kai se mielellään menikin, kun oli niin monta kertaa siitä puhunut. Ei viihtynyt tehtaassa, eikä sen tarvinnutkaan. Siellä oli ainakin viisikymmentä omenapuuta, Aune kertoi, ja pieni perunamaa ja vaikka kuinka paljon viinimarjoja. Sinne Kalle oli sanonut lähtevänsä heti, kun vain Aune suostuisi mukaan. Niistä tulee itsellisiä, Milja huokasi tuntien pikkuisen kateudenkipinän jossain syvällä sisällään.

Semmoista itsellistä miestä isäkin kunnioitti. Olihan se ollut itsekin tavallinen tehtaalainen niin että kyllä se tiesi, ettei tehtaassa rikastumaan päässyt. Nyt kyllä palkat olivat hiukkasen nousseet, kun niitä tilauksia oli tullut sodan takia niin paljon. Kumma juttu, että isäkin, vaikka oli niin jumalinen, kunnioitti maallista mammonaa ja kadehti rikkaita. Kadehti Kalleakin, vaikkei sitä ollut koskaan sanonut. Ja Aunesta se piti kiinni kuin hukkuva. Kai se oli miettinyt, mikä sille tulisi eteen, kun Aune lähtisi...

Eevi oli aina ollut sen verran isän silmäterä kuin tyttölapsi yleensä voi olla, mutta se olikin sievin – tummatukka, naurusuu. Ja hän oli solminut sitä paitsi oikein kunnioitettavan avioliiton oikean valtion virkamiehen, postinhoitajan, kanssa ja jos isä nyt jotain arvosti enemmän kuin itsellistä yrittäjää, niin se oli kyllä valtion virkamies. Ivarilla oli musta liivipuku ja kellonvitjat vatsan päällä. Hän ei ollut mitenkään komea, aikaisin

kaljuuntuva ja pyöreävatsainen, mutta hän oli tarkka ja täsmällinen, kuten postinhoitajan tulikin olla. Ja Eevii hän rakasti koko postinhoitajan sydämellään, vaikkei Eevikään ollut saanut toimitetuksi maailmaan kuin kaksi tytärtä. Eikä enempää tainnut tullakaan, kun lääkäri sanoi nuoremman synnyttyä, ettei yhtään enää. Ja Ivar uskoi, ettei yhtään enää. Miten he sen olivat hoitaneet, sitä Milja ei tiennyt, mutta Maija jäi viimeiseksi ja se oli jo kymmenen, ainakin melkein. Ja Eevi oli jäänyt pieneksi ja laihaaksi ja vielä tummentunut entisestään, ja sen tyttäret olivat jo sitä pidempiä, vaikkeivät isoja hekään. He olivat kovin sieviä kaikki, ja Ivar näytti olevan perheestään ylpeä, vaikkei siihen poikia kuulunutkaan. Ja isä oli ylpeä vävystään. Kallestakin hän puhui mielellään, mutta Villestä hän ei pitänyt.

Vihdoin punainen tiiliseinä päättyi. Milja astui kirkkaaseen auringonpaisteeseen. Kuumuus tulvahti kosteana hänen ympärilleen. Missään ei ollut varjoa, talot olivat jääneet taakse, pelkkää peltoa ja niittyä näytti olevan edessä kilometrikaupalla. Hän lähti kulkemaan ojanvieressä kiemurtelevaa polkua pitkin. Hän tiesi, ettei matka ollut kovin pitkä, vaikka näin työpäivän päätteeksi tuntuikin semmoiselta. Rantakadun ensimmäiset talot näkyivät jo. Tietenkin ne näkyivät, täällähän kaikki näkyi, oli maiseman avaruutta, kun ei ollut mäennypyöitä peittämässä näköaloja.

Kiemurainen polku leveni kiemuraiseksi kaduntapaiseksi. Sillä oli jo nimikin, Tipurinkatu se oli. Siihen rakennettiin taas uutta mökkiä, pientä niin kuin kaikki entisetkin, mutta sitä yritettiin kuitenkin sijoittaa kaupunkimaisesti kadun viertä pitkin eikä mihin sattui. Moni talo seisoi paikallaan kuin tuulen tuomana. Miljan talo poikkesi muista kovasti edukseen. Ja se oli Villen ansioita.

Milja työnsi kätensä uhmakkaasti esiliinan taskuihin. Väärässä isä on, hän sanoi itsekseen, hyvä mies Ville on. Ja mitä siitä, mitä ajattelee, itselleni minä miehen otin, en vävyä isälle.

Ville oli tähänkin tehnyt portin, kun Milja joskus sanoi, ettei jaksa millään kiertää Rantakadun puoleiselle portille, kun aina kuitenkin tulee Tipurinkatua pumpulista. Ville oli näppärästi tehnyt punaiseen säleaitaan pienen portin, joka oli pihan puolelta haalla kiinni. Helposti avattava ja suljettava. Ei semmoista aitaakaan ollut juuri kenelläkään muulla. Ei isälläkään. Mutta isän talo olikin ihan pellon laidassa, ei minkään oikean kadun varrella. Kun äiti eli, siellä oli lehmä ja kanoja, joskus kasvatettiin joulukinkkukin kotona.

Milja pysähtyi portille katselemaan taloaan. Paljon vaivaa oli nähty sen kunnostamisessa. Paljon vaivaa oli nähty, ennen kuin hän sai Villen omakseen.

Muisto sai Miljan kasvot kirkastumaan. Häntä vallan nauratti, kun vanhat asiat palasivat hänen mieleensä. Pari vuotta siitä kaikesta oli jo kulunut. Siitä kun Ville tuli tehtaaseen ja siitä kun Milja päätti ryhtyä tositoimiin. Pitkä aika siitä tuntui olevan, mutta hän muisti sen yhtä hyvin kuin eilisen päivän. Ja paremminkin.

Luku 2

Hän muisti, miten hän juuri sinä aamuna juoksi hengästyneenä tehtaalle. Hän tiesi hyvin olevansa taas myöhässä ja kuitenkin hän joutui seisahtumaan portille, kun pihasta työntyi täpötäyteen lastattu hevoskuorma. Siinä meni pakka poikineen Venäjän pojille sotavaatteiksi, Milja ajatteli kärsimättömästi ja ihmetteli samalla, mitä hän sitäkin vihoitteli, sillä ei hän varmaan olisi tehtaaseen päässyt, elleivät keisarin armeijan tilaukset olisi kasvaneet viime aikoina niin paljon. Oli sodasta jotain hyötyäkin.

Mestari katsoi häntä kiukkuisesti, kun hän viimein oli valmis ottamaan paikkansa jyskyttävän kutomakoneen takana. Vetä oikein kellon taskustaan ja tutki sitä pitkään. Milja kohautti olkiaan ja heilautti kättään naapurikoneessa olevalle Martalle, mutta Martta ei näyttänyt huomaavan Miljan tuloa. Hänen katseensa oli tähdätty jonnekin pitkän kutomon perukoille. Sinne katselivat muutkin tytöt niin, että mestari joutui kulkemaan koneelta koneelle huomauttelemassa, että pitää

katsella koneita eikä antaa miehenpuolten vaikuttaa työntekoon. Mestari oli oikein kiukkuinen. Sen Milja ymmärsi, mutta sitä hän ei ymmärtänyt, mitä kaikki naiset odottivat näkevänsä tehtaan pimennoissa.

Kun mestari oli edennyt koneriviä pitkin melkein näkymättömiin, Milja juoksi Martan luo kysymään, mitä oikein oli tekeillä. Martta vaikutti kovin haluttomalta vastaamaan, ikään kuin hän olisi halunnut pitää Miljan asian ulkopuolella, mutta sanoi sitten, että tehtaalle oli tullut uusi mies. Ja mimmonen! hän huokaili. Milja ajatteli, että kyllä sen aikamoinen täytyi ollakin, kun Marttakin huokaili sen takia, Martta joka oli vastikään vihitty avioliittoon kauniin, vaikka lyhyehkön Kaarlon kanssa. Milja palasi koneensa luo, eikä ajatellut asiaa enempää.

Kun tehtaassa oli monta sataa naista ja vain kourallinen miehiä, niin tietysti jokainen uusi tullessaan joutui ankaraan syyniin. Akat tuijottivat ne melkein kuoliaiksi, tutkivat sisuksia myöten ja tuijotusta jatkettiin, jos mies oli sen väärtti. Ja Ville oli! Kaikki akat – naidut ja naimattomat – liimasivat silmänsä siihen. Se oli komea mies. Sillä oli punertava, kihara tukka, tuuheat viikset ja pitkä se oli, päätä pidempi muita. Sopivan tanakka ja siloinen. Iloluontoinen, aina se vihelteli ja lauleli töitään tehdessään. Vaikkei se kuulunutkaan kuin aivan lähelle koneitten metelin takia, niin sen huomasi sen suun asennosta kauempaakin. Se oli remonttimies. Semmoisia tarvittiin tyttöjen tehtaassa.

Pumpulissa oli kova pula miehenpuolista ja jokainen, joka oli edes jonkinnäköinen korjattiin äkkiä talteen. Eikä siinä oikeastaan paljon ulkonäönkään päälle katsottu, muista avuista puhumattakaan, kunhan ukko vain oli naimaton! Oli siellä silti käynyt niinkin, että akallinen mies oli joutunut naistaan

vaihtamaan, niin kiihkeitä pumpulin tytöt joskus olivat. Ja voi sitä vihaa, jota miehen uusi ja vanha sitten kantoivat, kunnes hylätty ehkä sai napatuksi jostain itselleen uuden ukon. Se oli oikeaa vihaa, se. Tukkanuottasilla siellä oltiin monasti, kun miehestä tapeltiin.

Villessä oli kokoa ja näköä. ”Ei kulu viikkoakaan, kun sitä viedään vihille” kuului kokeneimpien arvio. Eikä Villellä ollut pulaa tytöistä. Juuri sen takia akkojen ennustukset menivätkin vikaan. Se ei osannut päättää. Kaikki kutsuivat sitä kahville ja taisi se jäädä yöksikin monen kotiin, mahtoiko kiertää lopulta koko akkalauman läpi.

– Milja, sinulle se olisi sopiva, Martta kiljui koneen metelin yli, kun Ville oli hylännyt taas yhden tytöistä.

– Minulle? Milja huusi hämmästyneenä takaisin.

– Juu, juu, pitää sinunkin jo joku ottaa!

– Kai minä joskus sitten, Milja tuumi innottomasti, mutta punastui heleästi huomattaessaan Villen siinä käytävällä. Oliko se kuullut jotain? Ei kai sentään, kun meni ohitse tyttöihin vilkaisemattakaan. Milja jäi tuijottamaan sen jälkeen. Ei hän ollut sitä vielä oikeastaan katsonutkaan eikä ajatellut ainakaan, oli sillä vientä ilman häntäkin riittämiin. Lippalakki oli työnnetty takaraivolle, kiharatupsut pursuivat otsalle, lantio keinahteli mukavasti eikä työkalupakki näyttänyt painavan mitään, vaikka oli täynnään meisseleitä ja jakoavaimia. Komea se oli. Oikein komea. Miljan sydän teki melkein kuperkeikan. Ei pitäisi katsella, hän komensi itseään, mutta Martta sanoi siinä vieressä:

– Katso vaan, katso. Kyllä sitä katsella kelpaa.

Ja Milja katseli. Ja katseli seuraavanakin päivänä, katseli tarkkaan ja sanoi itselleen, että se on semmoinen hulivili, ettei

Elämän mittainen rakkaustarina 1900-luvun alkupuolen Suomesta.

Milja on yksi työläisperheen kolmesta tyttärestä. Herran pelossa kasvatettu tyttö aloittaa työt puuvillatehtaassa, jossa kuri on kova. Samaisessa paikassa työskentelee myös iloinen Ville, jonka perään kaikki tehtaan naiset haikailevat. Kuin ihmeen kaupalla Ville kiinnostuu Miljasta, ja pian juhlitaan jo häitä.

Tuoreella avioparilla on suuria suunnitelmia, ja pikkuhiljaa kova työ tuottaa tulosta. Kestikievari, ompelimo ja pienet lapset tuovat Miljan ja Villen elämään iloa mutta myös suurta vastuuta. Kun sotien uhka tuo mukanaan paitsi taloudellisia haasteita, myös suurempia menetyksiä, on avioparin usko koetuksella. Voiko tosirakkaus kestää kaiken yli?

Leila Tuure (1938–2024) oli porilaissyntyinen kirjailija ja historianopettaja. Hänet tunnetaan erityisesti Poriin sijoittuvista historiallisista romaaneistaan.